

Punkter i selve Lovforslaget, men jeg skal ikke opholde mig ved, hvad alle ere enige om, og hvad derfor antagelig vil faa en let Gang gennem Tinget. Jeg tror, at det er en ret tvivlsom Ændring, der er foreslaaet med Hensyn til Udskrivning af Skolen. Medens Loven af 1899 fastslaar, at Barnet, selv om det blev konfirmeret sidst i Marts eller i Begyndelsen eller Midten af April, skulde blive i Skolen indtil 1. Maj, saa kan Barnet nu efter den højtærede Ministers Forklaring af Udtrykket udskrives ved Eksamen og altsaa blive fri for Skolegang den sidste Del af Maaneden. Det vil føre til, at man vil henlægge Eksamen omtrent til Konfirmationssøndagen, og saa falder Udskrivning af Skolen og Konfirmationen sammen, den rent borgerlige og den rent kirkelige Akt. Det var en Velgerning, at man fik disse to Ting skilte i Loven af 1899; Sammenblandingen førte til, at Konfirmationen ofte kun ansaas for en Slags højtideligere Skoleprøve, højtideligere, fordi den foregik i Kirken. Det var derfor sundt at faa Skellet mellem det rent borgerlige og det rent kirkelige trukket klart. Nu sletter man det igen, men kun halvt, thi de Børn, som ere fødte nogle Dage ind i næste Halvaar, ville søge Dispensation til at blive konfirmerede i indeværende Halvaar, men de kunne ikke blive løste fra deres Skolepligt, men ville komme til at gaa i Skole hele Sommeren igennem. Man vil altsaa komme til at staa paa et Halvhedsstandpunkt, og Folk ville blive utilfredse med, at Børnene, skønt de ere konfirmerede, skulle blive ved at gaa i Skole, men det vil jo hænge sammen med den kedelige og uheldige Vildfarelse, at Konfirmation og Udskrivning af Skolen egentlig betragtes som det samme.

Naa, men dette hører jo i og for sig til de mindre væsentlige Ting. De Ændringer, der ere foreslaaede, og som vinde Bifald fra alle Sider, ere Ophævelsen af de 4 Aar som Prøvetid for at blive ansat som Første- eller Enelærer, og Opgivelsen af Andenlærernes halve Anciennitet samt Oprettelsen af Ringerposten, hvorved Kirkebylærerne blive fri for en Del Smaaforretninger, som hidtil have hvilet paa dem. Om det sidste kan der vel blive nogen Uenighed, men det stammer sikkert fra, at Ændringen ikke foretoges 1899. Da skulde den have været gjort, og da skulde Kirkebylærerne have været fri for de mange Smaaforretninger, som det aabenbart er ret paafaldende at paalægge dem. — Der-

næst skal jeg gaa over til at omtale et Forhold, som har gjort, at jeg særlig har ønsket at komme til at tale med her ved denne Forhandling. Det er Ordningen af Anciennitetsforholdene. Der har man staaet ret vaklende og ubeslutsomt hele Tiden under denne Lovs Tilblivelse og videre Udførelse. Oprindeligt vare Andenlærer- og Lærerinderne paa Landet samt alle Forskolelærerinderne underkastede Bestemmelserne om Halvering af deres Anciennitet. Naar de søgte Ansættelse i andre Embeder, blev Ancienniteten halveret, og fast ansatte Biskolelærere vare holdte helt udenfor og havde slet ingen Anciennitet forud for den faste Ansættelse. Det var det oprindelige Standpunkt. I Fjor optog man de sidst nævnte, de fast ansatte Biskolelærere, og gav dem halv Anciennitet, naar de havde tjent i 4 Aar og vel at mærke kun for den Tid, de havde staaet i det Embede, hvori de nu stode ved den faste Ansættelse. Det vedtog man i Fjor, og det er medoptaget i Ændringerne i Aar. Nu i Aar foreslaas det at ophæve Halveringen for alle de nævnte Lærere med Undtagelse af Forskolelærerinderne, som beholde den Særstilling at være underkastede Halvering med Hensyn til Tjenestetid, imedens man samtidig i Aar fordobler Ancienniteten for Vinterlærerne, som ikke have fast Ansættelse; der regner man en Vinters Tjeneste for et Aar Tjeneste. Det er en Uklarhed, en Vaklen og Mangel paa Ensartethed, der er ret paafaldende. Jeg tror, man kunde komme bort fra det og komme til noget meget mere ensartet, noget meget mere rimeligt og noget meget mere velgørende for Lærerstandens og Skolens i det hele taget. Lad mig faa Lov til at dvæle et Øjeblik ved en Tanke, som jeg har udviklet lidt privat i Lærerkredse og navnlig for unge Lærere. Den ny Lønningsmaade, som Skoleloven har skabt, og som har sine ubestridelig gode Sider, den stigende Lønning med Alderstillæg har medført en Fare, som maaske ikke ret mange have været opmærksomme paa, men som i mine Øjne er en stor Fare, nemlig den, at de unge Lærere, som udgaa fra Seminarierne, fristes til med den størst mulige Hurtighed at søge ind i et fast Embede, blive fast tøjrede, som man siger. Ældre Lærere havde jo dog i Reglen 3—4 Aars Friluftstid, da de paa en god Maade vagabonderede, en var ved Realskolen, en anden ved den fri Børneskole, mange ved de store og gode Højskoler og Landbrugs-